

نتیجه

نظامی کنجوری ~~سازمان~~ از برجسته ترین سخن سرایانی است که در آثار ادبی خود برای نخستین بار زن را از زنجیر اسارت و محرومیت آزاد کرده و ثابت نموده است که زن در محیط و شرایط مساعد قادر است بیالاترین مقام عالی انسانی ارتقاء یابد .

در جامعه ای که از قید خرافات دینی و قواعد کهنه قرون وسطایی آزاد باشد زنان میتوانند در کلیه امور سیاسی و اجتماعی دوش بدوش مردان پیش رفته و در زمره حیاتی پیروزمند گردند .

در خیمه نظامی زنان فرمانروا مانند نوشابه و مهین بانو و شیرین از جهت لیاقت و تدبیر اغلب از پادشاهان و جهانگهران مشهور زمان خود بالاتر اند . کمزبان و زنان زحمتکش نیز با همچون فتنه با صبر و صفای خود بر بهرام گور خط غالب آمده با مانند آن پیرزن ستمدیده به سلطان سنجر در مصعدالت و اخلاق میاموزند . شیرین بین زنانیکه در آثار هنری نظامی زنده و جاوید مانده اند مقام و رتبه اول را حائز است . او از جهت زیبایی و عقل و استعداد کوی سبقت را از همگان ربوده است زیرا

۱- شیرین مظهر محبت و منشاء عشق است . او از سرچشمه روشن و حیات بخش

عشق خوشش خسرو پیروز جهانگیر و فرهاد هنرمند را برای همیشه سیراب

ساخته خود نیز در طی ادوار پرشور و طوفانی زندگی تنها یک نفر را دوست لگلوله داشته و در راه عشق اشمن بکانه معبود خود هستی و حیات خویش را نثار نموده است .

۲- شهرین زن عاقل / آزاد و با اراده است . او آزاد تربیت شده / آزادانه

دوست داشته و برای رسیدن به محبوب ابدی خود مردانه مبارزه کرده است .

اگر شیرین بجای عشق خسرو هرگز دیگری هم داشت بدون تردید بد آن میرسید زیرا

غم آهنین و اراده تزلزل ناپذیر او بر تمام مصائب و مشکلات حیاتی فائق میاید .

شیرین برای بدست آوردن چینه که از خود دارد مبارزه میکند و در این راه از طمع و تهدید

و زجیوزند آن حتی از مرگ نمی ترسد . عقل سرشار وی نیز همه وقت و همه جا راهنمای اوست

۳- چهاره شیرین از نور ازم و عفاف درخشان است . او دل جان خود را

به عشق سپرده و عشق را بشفافت . شیرین متین همه عمر رنج و عذاب کشید ولی نگذاشت

کسی او را چون گل ببویید و بدور افکند .

۴- شیرین فاقد ضعف اخلاقی و اشتباه نیست . او در برابر عشق خسرو

ظالم و دیکر خود را فراموش کرده . محبت مادرانه مهربان و مهربان و مردم خویش را از

یاد برد . چه محبتی از محبت مادر و مهربان وجه عشقی از عشق بخلق بالاتر است ؟

شیرین پاسخ میدهد عشق خسرو . البته این اشتباه اوست .

۵- شیرین رؤف و رحیم و عادل است . نامبرده در زمان پادشاهی خود کمر

را اباد کرده و مردم را از برداخت باج و خراج آزاد نمود . بنظری هیچ کار و زحمتی نباید

بر مرد بماند و روی این اصل همواره بر زحمتکشان و جوانانیکه برای او کار میکنند جایزه

و انعام می بخشید .

۶- شیرین دوست دستگیر و انسان فداکاری است . او بتمام معنی شریک غم و شادی خسرو بوده در خوشبختی او شادی کرده در زندان تاریک نیز دستهای زنجیر شده و پیرا دردست گرفته و باودلداری میدهد . شیرین همه چیز حتی جان شیرین - خوش را با نهایت صفا و صمیمیت فدای خسرو میکند . از خود گذشته و فداکاری شیرین را بواج کمال انسانیت میرساند .

شعرا قبل و بعد از نظامی از آنجمله فردوسی و امیر خسرو دهلوی که سرگذشت شیرین را ~~کلام~~ به رشته نظم درآوردند هیچکدام باند از نظامی این زن را زن و زهبا و فداکار تصویر ننمودند .

در پایان باید گفت نظامی گنجوی برای معرفی قدرت معنوی و نفوذ کلام گهربار خود در باره خوش چنین میگوید :

پس از صد سال اگر گشت کجا او زهر بیتی ند ا خیزد که ها او
شاعر با کمال فروتنی میگوید پس از صد سال ولی امروز ما پس از هشتصد سال بزرگی و پرا
در هربیتی بی بینم و شکی نیست که هزاران سال دیگر هربیت خسته نغمه نبوغ نظامی
را بگوش بشر خواهد رسانید .